

291 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Sayı	29691
Tarih	21.04.2016
Sıra no	291

Giriş

MADDE 1 - (1) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesinde, menkul kıymetler ve diğer sermaye piyasası araçlarının elde tutulması ve elden çıkarılmasından sağlanan gelirler ile mevduat faizleri, repo gelirleri ve katılım bankalarından elde edilen gelirlerin tevkifat yoluyla vergilendirilmesine yönelik düzenlemelere yer verilmiş olup, söz konusu madde kapsamında tevkifat matrahının tespitine ilişkin ayrıntılı açıklamalar, 30/12/2005 tarihli ve 26039 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 257 seri numaralı, 30/9/2006 tarihli ve 26305 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 258 seri numaralı, 8/3/2007 tarihli ve 26456 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 263 seri numaralı ve 19/1/2012 tarihli ve 28178 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 282 seri numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliğlerinde yapılmıştır.

(2) Enflasyondaki değişimlerden etkilenmeyen öngörülebilir net getiri garantisi sağlayan TÜFE'ye endeksli anüite Devlet tahvillerinin elde tutulması ve elden çıkarılmasından doğan kazançların 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesi kapsamında vergilendirilmesinde, tevkifat matrahının nasıl tespit edileceği bu Tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

TÜFE'ye endeksli anüite Devlet tahvillerinde vergileme

MADDE 2 - (1) TÜFE'ye endeksli anüite Devlet tahvillerinin ara dönemdeki sabit reel anüite ödemesi dahil dönemsel ödemeleri anapara ödemesini de içerdiğinden vergilendirmenin söz konusu tutarın ayrıştırılarak sadece ödenen faiz tutarı üzerinden yapılması gerekmektedir.

(2) TÜFE'ye endeksli anüite Devlet tahvillerinde enflasyon farkını içeren temiz fiyatın hesaplanmasında reel birikmiş faiz yerine enflasyon dahil birikmiş faizin dikkate alınması gerekmektedir.

(3) Kupon başına ödenen prim tutarı, enflasyon farkını içeren temiz alış fiyatı ile senedin alış tarihindeki kalan anapara tutarı arasındaki farkın, kupon sayısına bölünmesi suretiyle

hesaplanacaktır. Söz konusu oran negatif olur ise bu oran 0 (sıfır) olarak varsayılacaktır.

Örnek:

Hazine tarafından 07/10/2015 tarihinde ihraç edilen 10.000 TL nominal bedelli, 30 yıl vadeli, yılda bir kupon ödemeli ve % 4,465 reel anüite oranına sahip (yıllık %2 reel faizli) TÜFE'ye endeksli anüite Devlet tahviline ait diğer bilgiler aşağıdaki gibidir:

İlk İhraç Tarihi	=	07/10/2015
İtfa Tarihi	=	30/08/2045
Toplam Kupon Sayısı	=	30
Reel Anüite Oranı	=	% 4,465
Hazinece Belirlenen Reel Faiz (r)	=	% 2
İhraç Günü Referans Endeksi	=	260
İtfa Tarihindeki Referans Endeksi	=	1.124
İtfa Tarihindeki Anapara Ödeme Oranı	=	% 4,40
Takas Alış Fiyatı	=	11.470,27
Alış Tarihi	=	11/07/2017
Alış Günü Referans Endeksi	=	283
Alış Günü İtibarıyla Senedin Kalan Anapara Oranı	=	% 97,54
Alış Günü İtibarıyla Senedin Kalan Kupon Ödeme Sayısı	=	29

Senedin Alış Tarihi	Tarihinden Sonraki İlk Kupon Ödeme Tarihi	=	04/10/2017
İlk Kupon Ödeme Günü	Referans Endeksi	=	287
Alıştan Sonraki İlk Kupon Ödeme Dönemindeki Anapara Oranı		=	% 2,51
3. Kupon Günü	Referans Endeksi	=	297,68
3. Kupon Dönemindeki Anapara Oranı		=	% 2,56
Takas Satış Fiyatı		=	11.635,24
Satış Tarihi		=	08/04/2020
Satış Günü	Referans Endeksi	=	320
Satış Günü	İtibarıyla Senedin Kalan Anapara Oranı	=	% 89,85
Satış Öncesi	Yatırımcıya Ödenen Kupon Adedi	=	3

Söz konusu tahvile ilişkin kupon faiz ödemeleri ile tahvilin alım-satım ve itfasındaki tevkifat matrahlarının tespiti aşağıdaki şekilde yapılacaktır.

- 11/7/2017 tarihi itibarıyla enflasyon dahil birikmiş faiz tutarının tespiti:

$$\begin{aligned}
 \text{Enflasyon Dahil} &= \text{Nominal Bedel} \times (\text{Reel Anüite Oranı} - \\
 &\text{Birikmiş Faiz Tutarı} \times \text{Alıştan Sonraki İlk Kupon Ödeme Dönemindeki} \\
 &\text{Anapara Oranı}) \times (\text{Alış Günü Referans Endeksi} / \text{İhraç} \\
 &\text{Günü Referans Endeksi}) \times \text{Kupon Başından}
 \end{aligned}$$

İtibaren Geçen Dönem

$$= 163,10 [10.000 \times (0,04465 - 0,0251) \times \\ (283/260) \times (279/364)]$$

- Enflasyon farkını içeren temiz alış fiyatının tespiti:

$$\begin{aligned} \text{Temiz Alış Fiyatı} &= \text{Takas Alış Fiyatı} - \text{Enflasyon Dahil Birikmiş Faiz} \\ &= 11.307,17 (11.470,27 - 163,10) \end{aligned}$$

- Kupon başına prim tutarının tespiti:

$$\begin{aligned} \text{Kupon Başına Ödenen Prim Tutarı} &= (\text{Temiz Alış Fiyatı} - \text{Alış Tarihinde Kalan} \\ &\quad \text{Anapara Tutarı}) / \text{Kalan Kupon Sayısı} \\ &= 53,56 (11.307,17 - 9.754) / 29 \end{aligned}$$

- Senedin Alışından Sonraki İlk Kupon Ödemesinde Tevkifat Matrahının Tespiti:

$$\text{İlk Kupon Ödemesindeki Faiz Tutarı} = \text{Nominal Bedel} \times (\text{Reel Anüite Oranı} \times (\text{Kupon}$$

Günü Referans Endeksi/İhraç Günü Referans

Endeksi) - Alıştan Sonraki İlk Kupon Ödeme

Dönemindeki Anapara Oranı)

$$= 241,87 [10.000 \times (0,04465 \times (287/260) - 0,0251)]$$

Bu çerçevede, ilk kupon ödemesinde tevkifat matrahı, faiz tutarından kupon başına ödenen prim tutarı ile enflasyon dahil birikmiş faiz tutarı düşülerek hesaplanacaktır.

$$\text{İlk Kupon Ödemesinde} = 25,21 (241,87 - 53,56 - 163,10)$$

Tevkifat Matrahı

Senedin sonraki dönemlerdeki faiz ödemeleri de benzer şekilde hesaplanacak olup, sonraki dönemlerdeki kupon tevkifat matrahı ise, bulunan faiz tutarından sadece kupon başına ödenen prim tutarı düşülerek hesaplanacaktır.

$$\text{Sonraki Kupon} = \text{Nominal Bedel} \times (\text{Reel Anüite}$$

$$\text{Dönemlerindeki Faiz Tutarı} = \text{Oranı} \times (\text{Kupon Günü Referans Endeksi/İhraç Günü}$$

$$\text{Referans Endeksi) - İlgili Ödeme Dönemindeki}$$

Anapara Oranı)

Sonraki Kupon = Kupon Dönemlerindeki Faiz Tutarı

Dönemlerindeki Tevkifat Matrahı - Kupon Başına Ödenen Prim Tutarı

3. Kupon Ödemesindeki Faiz Tutarı = 255,21 [10.000 x (0,04465 x
(297,68/260) - 0,0256)]

3. Kupon Ödemesinde = 201,65 (255,21 - 53,56)

Tevkifat Matrahı

- Kıymetin kupon ödemesi sonrası satışında tevkifat matrahının tespiti:

Kıymetin kupon ödemesi sonrası satışında tevkifat matrahı hesaplanırken, takas satış fiyatından temiz alış fiyatı düşülüp söz konusu tutara alıştan sonra ödenen anapara tutarı ile alış satış dönemleri arasındaki kupon başına ödenen prim tutarı eklenecektir.

Alış Satış Dönemleri = Alış Tarihinde Kalan Anapara

Arasında Ödenen Anapara Tutarı Tutarı - Satış Tarihinde Kalan Anapara Tutarı

= 769 (9.754 - 8.985)

Kıymetin Kupon Ödemesi = Takas Satış Fiyatı - Temiz Alış

Sonrası Satışında Tevkifat Fiyatı + Alış Satış Dönemleri

Matrahı

Arasında Ödenen Anapara Tutarı +

(Alıştan Sonra Ödenen Kupon

Adedi x Kupon Başına Ödenen Prim Tutarı)

$$= 1.257,75 [11.635,24 - 11.307,17 + 769 + (3 \times 53,56)]$$

- İtfada tevkifat matrahının tespiti:

Senedin yatırımcı tarafından satılmayıp vade boyunca elde tutulması durumunda, itfa tarihindeki tevkifat matrahı hesaplanırken, ara dönem kupon ödemelerinde yapılan hesaplama kullanılacaktır.

İtfada Ödenen Faiz Tutarı

= Nominal Bedel x (Reel Anüite

Oranı x (İtfa Günü Referans

Endeksi / İhraç Günü Referans

Endeksi) - İtfadaki Anapara Oranı)

İtfada Ödenen Faiz Tutarı

$$= 1.490,25 [10.000 \times (0,04465 \times (1.124/260) - 0,044)]$$

İtfada Tevkifat Matrahı

= İtfada Ödenen Faiz Tutarı - Kupon

Başına Ödenen Prim Tutarı

İtfada Tevkifat Matrahı = 1.436,69 (1.490,25 - 53,56)

Yürürlük

MADDE 3 - (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 4 - (1) Bu Tebliğ hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026